

Som eksempel på et forhold omfattet af straffelovens § 222, der for så vidt angår strafværdigheden efter Straffelovrådets opfattelse er fuldt ud sammenligneligt med et forhold omfattet af straffelovens § 216, kan nævnes tilfælde, hvor en 50-årig mand ved at udnytte sin fysiske eller psykiske overlegenhed uden brug af vold eller trusler om vold skaffer sig samleje med en 6-årig pige.

I forlængelse af ovenstående finder Straffelovrådet samtidig anledning til at understrege, at langt fra alle sager om henholdsvis straffelovens § 222 og § 216 (jf. også §§ 224/225) lader sig sidestille for så vidt angår strafværdigheden (og dermed i relation til strafudmålingen), idet § 222 også omfatter tilfælde, hvor der ikke kan siges at være brugt nogen form for vold eller tvang eller sket udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed for at skaffe sig samleje (eller anden kønslig omgængelse). Det drejer sig bl.a. om tilfælde af kæreste- eller kærestelignende forhold mellem unge og tilfælde, hvor unge udforsker deres seksualitet, f.eks. hvor en 16-årig ung mand har samleje med sin 14-årige kæreste, der frivilligt er gået med hertil, eller hvor en 17-årig ung mand har gensidig oralsex med en 14-årig kammerat, som selv har taget initiativ til dette.

5.1.4. Samlet set finder Straffelovrådet, at der navnlig vil kunne være grundlag for at sidestille sager om samleje med børn (§ 222) med sager om voldtægt mod voksne (§ 216) (jf. herved også §§ 224/225), når der er tale om overgreb mod børn i alderen op til 10-11 år. I sådanne sager indikerer forurettedes alder således efter Straffelovrådets opfattelse normalt i sig selv, at f.eks. et vaginalt eller analt samleje med et barn i den nævnte aldersgruppe som udgangspunkt må anses for at være opnået gennem udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, selv om der ikke er anvendt vold eller trusler herom. Det vil i særlig grad gælde, jo yngre barnet er.

Efter Straffelovrådets opfattelse vil der dog efter omstændighederne også kunne være grundlag for en sådan sidestilling i forhold til overgreb mod børn i alderen 12-14 år. Der kan således tænkes tilfælde, hvor gerningsmanden uden at anvende vold eller trusler om vold har opnået samleje eller anden kønslig omgængelse med et lidt ældre barn ved at udnytte en fysisk eller psykisk overlegenhed. I forhold til overgreb mod børn i denne aldersgruppe vil det imidlertid i højere grad end i forhold til mindre børn bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden kan anses for at have udnyttet en sådan overlegenhed. Det vil i særlig grad gælde i forhold til et barn, der er tæt på 15 år, hvorimod det i mindre grad vil gælde i forhold til et barn, der er 12 år eller lige derover, jf. i øvrigt nærmere nedenfor under pkt. 5.4.

Det er Straffelovrådets grundlæggende opfattelse, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 222 normalt ikke bør være lavere end straffen for overtrædelse af straffelovens § 216 i de tilfælde, hvor de to sagsområder efter det anførte kan sidestilles i relation til strafværdigheden.

5.1.5. Som anført overfor under pkt. 4 har Rigsadvokaten ved en sammenligning af strafniveaue i sager om overtrædelse af henholdsvis straffelovens § 222 og § 216 (jf. også §§ 224/225) fundet det nærliggende at sammenligne sager om overgreb mod børn med sager om den form for voldtægt (og anden kønslig omgængelse), der betegnes kontaktvoldtægt (dvs. voldtægt mv., hvor parterne umiddelbart forinden overgrebet har været sammen på en måde, som kunne være optakten til en seksuel kontakt, eller hvor parterne kender hinanden i forvejen, uanset om selve overgrebet har karakter af et overfald). Rigsadvokaten har i den forbindelse anført, at sager om samleje (og anden kønslig omgængelse) med børn under 15 år i praksis som hovedregel – ligesom sagerne om kontaktvoldtægt – er karakteriseret ved, at der har været kontakt mellem forurettede og gerningsmanden forud for overgrebet. Sagerne er endvidere karakteriseret ved, at samlejet normalt ikke er opnået ved anvendelse af vold eller trusler om vold af den karakter, som er omfattet af straffelovens § 216 om voldtægt.

Som nærmere beskrevet i det følgende kan Straffelovrådet tilslutte sig, at der for så vidt angår strafniveaue i de sager om samleje med børn under 15 år, der kan sidestilles med sager om voldtægt, som anført af Rigsadvokaten bør tages udgangspunkt i et niveau svarende til normalstraffen for kontaktvoldtægt. En sådan sidestilling af samleje med børn under 15 år med voldtægt (af voksne) i relation til strafudmålingen bør imidlertid efter straffelovrådets opfattelse fortsat give mulighed for en betydelig nuancering ved fastsættelse af straffen i det enkelte tilfælde af overtrædelse af straffelovens § 222 (jf. også §§ 224/225) som følge af sagernes meget forskelligartede karakter, jf. i øvrigt nærmere nedenfor under pkt. 5.5.